

Motion till riksdagen 2018/19:283

av **Markus Wiechel (SD)**

Utvidgade trafiksäkerhetsåtgärder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa avdrag för införande av särskild trafiksäker utrustning i nya fordon och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att momsbefria körkortsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om alkoholås i rattfylleridömdas fordon och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett pricksystem vid trafiköverträdelser och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att stoppa fusk vid Trafikverkets förarprov och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett strikt ansvar att styrka körkortsinnehav och tillkännager detta för regeringen.

Skatteavdrag för trafiksäker utrustning

I Sverige finns en nollvision som finns för att vi ska sträva efter att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken, och ändå avled 253 personer under 2017. Trafikverket arbetar för att vägar, gator och fordon ska anpassas och utformas efter människans förutsättningar. Trafikpolisen hjälps åt genom rutinkontroller på vägarna. Trots detta är det av förklarliga skäl svårt att fullt ut nå ända fram till målet. Det finns dock flera sätt där samhället kan verka för att minska risken för trafikolyckor.

Med en utökad användning av alkoholås kan många liv räddas då tekniken används för att säkerställa en förarens lämplighet att starta sitt fordon. Om det finns alkohol i förarens utandningsluft går det helt enkelt inte att starta fordonet, och i dessa lås finns det även en inbyggd manipuleringsteknik. Ett alkoholås kan också öka tryggheten för andra resenärer, som då vet att deras förare inte är alkoholpåverkad.

Andra system som kan bistå i arbetet för säkrare vägar är varningssystem för om fordonet oavsiktligt håller på att lämna sin fil samt övervakningssystem av döda

vinkeln. Den senare handlar om radarsensorer som känner av objekt i närheten av bilen som kanske är svåra att upptäcka. Systemet varnar per automatik för fordon eller andra objekt som närmar sig döda vinkeln vilket gör att en förare enkelt och på ett säkert sätt kan byta fil. Radarsändare av den här typen kan vara olika avancerade men de brukar vara anpassade för att förhålla sig till den zon som är relevant för fordonets aktuella hastighet. Då avståndet hela tiden mäts till närliggande fordon kan systemen beräkna ifall ett filbyte är riskfyllt eller inte, och om det finns en fara tänds en varningslampa för föraren. Om föraren ändå tänkt svänga och använder sig av blinkers svarar systemet med mer intensiva varningar till föraren.

Det finns naturligtvis flera system som tillkommit i nyare bilar i syfte att öka trafiksäkerheten. Troligtvis kommer dessa system att bli än vanligare i framtiden, men hela vårt samhälle har att tjäna på en snabbare utveckling. Av den anledningen bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag på skatteavdrag för inköp av fordon med en särskilt trafiksäker utrustning. Detta skulle inte minst tjäna de som har ett extra ansvar i trafiken, såsom yrkestrafikanter som transporterar farligt gods eller andra passagerare, att underlätta sin vardag när samhället visar sig ta problemet på allvar.

Momsbefriad körkortsutbildning

Med körkort ökar friheten, och möjligheten till jobb eller sysselsättning ökar. Problemet idag är att kostnaden för själva körkortsutbildningen ofta är så hög att många av ekonomiska skäl avstår från detta. Genom att man momsbefriar körkortsutbildningen kan fler ha råd att ta körkort, vilket ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, på sikt, kan bli lönsamt.

Enligt en utredning från riksdagens utredningstjänst är den totala nettoomsättningen för de 1 115 företag som är angivna som körkortsutbildare i Sverige 2,1 miljarder och om hela den summan är momspliktig på 25 procent innebär det att de betalar 525 miljoner i moms varje år.

Om körkortsutbildningen momsbefrias ökar sannolikt chansen att fler väljer körskolor framför att köra med anhöriga eller vänner. På så sätt ökar kvaliteten på körträningen vilket på lång sikt ökar trafiksäkerheten och miljöhänsyn då dessa är fokusområden för körskolor. Med en bättre körträning kan likaså färre lektioner tas vilket minskar bilkörningen i lektionsmiljö, och därmed frigörs resurser i form av tid för bilkörning i fri regi. För att möjliggöra för fler att ta körkort och öka såväl trafiksäkerheten som miljömedvetenheten bland bilister bör regeringen momsbefria körkortsutbildningar.

Alkolås i rattfylleridömdas fordon

Av femhundra bilister på vägarna kör minst en rattfull. 81 personer omkom i en alkohol- eller drogrelaterad trafikolycka år 2017 enligt Trafikverket, vilket gör att nära en tredjedel av dödsfallen var alkohol- eller drogrelaterade. Att vara påverkad när man framför ett fordon är ett allvarligt brott, då man inte bara är en fara för sig själv utan även för andra. Samtidigt vet vi att det bara är en liten del av alla rattfyllerister som fastnar i polisens kontroller, men att en tredjedel av dessa återfaller.

Idag kan en person som misstänks för rattfylleri ansöka om att delta i ett alkoholprogram i stället för att förlora körkortet. I alkoholprogrammet krävs bland annat att föraren också under färd blåser vid slumpmässigt återkommande kontroller. Om det finns alkohol i utandningsluften registreras det i alkoholsets minnesfunktion. Detta är naturligtvis ett mycket bra initiativ för att minska risken för rattfylleri och rädda liv. Samtidigt är det ingen garanti, varför åtgärderna mot rattfylleri behöver utvecklas. Av dem som lagförts för rattfylleri sedan starten har endast omkring en procent fullföljt det frivilliga alkohol- och rehabiliteringsprogrammet. Övriga kan fortsatt betraktas som en säkerhetsrisk då risken för återfall är stor. För att komma åt detta problem och förhindra återfall bör regeringen säkerställa att alkohol som regel monteras in i rattfylleridömdas fordon.

Pricksystem vid trafiköverträdelser

Innehav av körkort är inte en rättighet utan snarare ett förtroende man fått att framföra ett fordon. Om förtroendet missbrukas kan körkortet dras in eller så får man böta för en överträdelse. Nuvarande trafiksäkerhetsbestämmelser kan förbättras genom att likt andra europeiska länder införa ett pricksystem för att enklare kunna nå nollvisionen om döda och allvarligt skadade i trafiken. Vid grövre överträdelser får föraren fler prickar, och mindre grova överträdelser leder till färre prickar. När föraren nått ett visst antal prickar leder det till körkortsåterkallelse. Systemet är erkänt välfungerande och har visat sig ge resultat. Regeringen bör därför utreda möjligheten att införa ett pricksystem för trafiköverträdelser.

Stoppat fusk vid Trafikverkets förarprov

Även om många av dödsfallen i trafiken är alkoholrelaterade är det en självklarhet att samtliga trafikanter har grundläggande kunskaper för att få köra ett fordon. Att ha ett körkort innebär i många fall en större chans till jobb och mer frihet, men det innebär också ett ansvar för en själv och för personer i ens närhet. För att säkerställa att framtida bilister uppfyller grundläggande krav måste samtliga genomgå ett teoretiskt förarprov med 65 frågor hos Trafikverket. Detta innebär att de som önskar ta körkort måste läsa på om hur bilar fungerar, om trafikregler och i övrigt om hur man ska uppträda i trafiken. Detta är naturligtvis både tidskrävande och tråkigt för de allra flesta, varför en svart marknad har vuxit upp med personer som tar upp till 10 000 kronor för att på olika sätt erbjuda godkända prov. Bara under 2016 upptäcktes ett 80-tal fall av försök till fusk vid kunskapsprovet.

Vittnesuppgifter från Sveriges Trafikskolors Riksförbund (STR) har visat att detta har varit ett högst relevant problem de senaste åren, där personer som helt eller delvis saknat kunskaper efter 19 försök helt plötsligt lyckas med ett mycket väl godkänt kunskapsprov. En särskilt oroande trend visar att det är extra utbrett bland blivande yrkeschaufförer, såsom blivande buss- och taxiförare. En ledande företrädare för STR gick så långt att vederbörande föreslog att hela systemet stängs ned tills det tagits fram en säkrare lösning, då nuvarande system inte ansågs rättssäkert.

Utöver vittnesuppgifter från STR har även trafiklärare trätt fram med liknande uppgifter. Som exempel kan nämnas en intervju i tidningen Mitt i Trafiken där en lärare berättat om en elev som klarade körprov bra men som inte kunde vare sig svenska eller engelska. Enligt läraren gjorde eleven fem prov, ett på sitt modersmål, tre på engelska och det sista på svenska. På det svenska provet slutade det med att vederbörande fick godkänt med 59 av 65 rätt, trots obefintliga kunskaper i det svenska språket, vilket tyder på att eleven haft tillgång till facit. Samma lärare hävdade i intervjun att det varje dag utfärdas körkort på falska grunder.

Idag vidtar Trafikverket åtgärder för att minska fusket. Regeringen bör uppdra åt Trafikverket och Transportstyrelsen att finna nya lösningar på hur fusk vid teoriprov kan stoppas för att därefter återkomma till riksdagen med tydliga förslag mot fusket.

Krafttag mot körkortslösa förare

Sveriges Radio har vid ett flertal tillfällen uppmärksammat fall då polisen stoppat utländska bilister som saknat körkort men trots detta gått fria efter att ha åtalats för olovlig körning. Förarna har lyckats med detta då de hävdade att deras utländska körkort är borttappade och historiens trovärdighet kan bedömas från fall till fall.

Som exempel på nuvarande lagstiftning behöver en oärlig bilist inte inneha ett svenskt körkort om vederbörande inte är folkbokförd i Sverige. Efter flytt till Sverige har nyinflyttade personer utanför EES-området ett år på sig att byta ut sitt utländska körkort till ett svenskt. Med tanke på den långa asylprocessen i Sverige innebär detta kortfattat att flertalet personer rent teoretiskt kan köra bil i Sverige i långt över ett års tid, utan svenskt körkort. Regeringen bör säkerställa att bilister har ett eget ansvar för att styrka sitt körkortsinnehav.

Markus Wiechel (SD)